

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Acta Ecclesiae Mediolanensis

Acta Synodalia Dioecesana Ecclesiae Mediolanensis, Pars Secunda

Borromeo, Carlo

Brixiae, 1603

Cohortationes & monita ad aegrotum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11399

homines, virtute, & vitæ spiritualis vſu præſtâtes deliget, qui ægrotum adeant, rectèque cohortentur; cum ad uim morbi patienter in Domino ferendam; tum ad alia chriſtianæ pietatis officia præſtanda.

Ad ægrotas mulieres etiam accedet; ſed ſibi comitem adiungere curabit, virum vel eccleſiaſticum, vel laicum ſanctæ charitatis operibus deditum: & omnino nunquam erit in cubiculo ſolus: & cum neceſſe fuerit ob pœnitentiæ ſacramentum miniſtrandum, patienti tamen oſtio id præſtabit.

Illis maxime viſitandis & conſolandis aſſiduam charitatem nauabit, qui rerum omnium indigentia, & morbi acerbitate miſerabilem in modum afflictum, curationem diſſicillimam experiuntur. quorum paupertatem commotus zelo pietatis ita ſubleuabit; vt & ipſe, ſi per facultates poteſt, de ſuo aliquid eroget; & aliorum eleemoſynas conquirat; & eo nomine collectas certis diebus in eccleſia edicat ad præſcriptum Concilij Quarti Prouincialis.

Parochum propinquum, & ſacerdotem item, clericumque parochialis viciniæ ſuæ, cum egrotare audierit, quamprimùm inuiſat, ſi præſertim aliorum ope deſtitutum videat; conſoleturque; in primis re medijs animæ ſalutaribus, & adiuuentis corporis valitudini opportunis.

De ægri ſtatu, genereque morbi, aduerſa ve valetudine perquiret. eius item mores, vitam, actiones, negotiaque: vt ſciat ſalubria dare conſilia, opportunaque adhibere remedia, omni que ſancta conſolatione iuuare.

Cum ad illum veniet, ſuper eum orabit ratione præſcripta; neque ſemel tantum, ſed ſæpius, & quotieſcunq; opportunè id facere poterit. poteritque; vt modò vna, modò alia ex formula precum, & ſacrarum lectionum, quæ ad id præſtandum in Sacramentali traduntur.

Accedet parochiali veſtitu de more ſine ſuperpelliceo indutus.

Cohortationes & monita ad ægrotum.

Præmeditatus veniet, vt habeat argumenta ad perſuadendum appoſi-

ta, ac præſertim exempla Sanctoꝝ; quæ rectè apteque adhibita, valde commouent: his autem cohortationum locis vti poterit, etiam alijs qui adſint, paululum ſecedere iuſſis, ita vt non audiant, ſi ita opus eſſe quandoque viderit.

Hortabitur, vt febrim ægritudinemve in quam incidit, patienter ægrotus in Domino ferat: gratiasque ei agat de ægrotatione qua corpus affligitur. cum inde animæ utilitas ſalutaris exiſtere poſſit, ſi verè, pieque charitatem Dei erga ſe agnoſcens, confirmabit ſe ipſum in omni patientia: vnde fructum verberum capiet.

Demôſtrare poterit, à Deo, qui ſons eſt omnium bonorum, factum eſſe, vt infirmus prosperam corporis valetudinem amiſerit; quoniam illius animæ ſalutariter conſultum eſſe vult emendatione vitæ antea actæ.

Si verò egrum diſciplinæ ſpiritualis, ſanctarumque virtutum ſtudioſum eſſe animaduertit; morbi vim à Deo ſolatam eſſe oſtendet, vt in ſpiritualis vitæ curſu quem ſuſcepit, maiori progreſſione verſetur, atque adeo perfectius inſiſtat.

Habebit etiam Parochus alios locos, quibus infirmum excitabit ad patientiâ Chriſtiano homine dignam, & ad fructum ex inualetudine capiendum.

Monebit etiam, vt ne Dæmonis aſtu, neque medicorum pollicitationibus, nec propinquorum, aut amicorum, domeſticorumve blandis cohortationibus ſe villo modo decipi ſinat, quo minus in ea quæ ſibi ſalutaria ſunt, incumbat.

Quare hoc infirmo ſuadere ſtudebit, vt quod itè Sanctus Ambroſius ſacris ſcripturis monet, ſalutare Dei in primis concupiſcat, nempe Chriſtum Dominum; ſicque animæ æternam ſalutem primò expetens, quærat deinde, quæ ad corporis valetudinem attinent.

Quæ quidè Parochus pro ratione morbi, & ægroti conditione, maiori ſtudio, efficaciâ, vel amplificatione etiam ager.

Videbit, an aliquid domi, præſertim in cubiculo illius ſit, quod cum diſciplinæ chriſtianæ moribus minus cõueniat.

Sacras imagines Chriſti domini eructifixi, B. Mariæ Virginis, & ſancti præſertim apponi curabit, quem æger præcipue

Tit. quæ ad
pia loca per
tin. § Primo
quoque. pa
gin. 197.

cupiè veneratur, quem re patronum co-
lestem sibi delegit. Si verò neminem po-
tissimum delegerit, vt deligat, eiusque
sacram imaginem domi, in cubiculoq;
præsertim habeat, Parochus studebit.

Vasculum aquæ benedictæ, quando
collocatum non sit, collocari iubebit
propè lectum vbi iacet.

Monebit vt eleemosynas det quam-
plurimas, pro facultatum scilicet ratio-
ne, & modo.

Vt pro se orationem, supplicationemq;
à religiosis hominibus fieri postulet,
omniq; ratione curet.

Vt item domi suæ pro se, dum æger est,
familia quotidie certa hora precetur.

Vt ipse cū per morbum potest, aliquid
piè meditetur de vanitate mundi, de
exemplis patientiæ, de fructu tribula-
tionum, de cœlesti gloria.

Vt quotidie si per valetudinem potest,
vel coronam beatæ Mariæ Virginis; vel
si literas norit (quod Sanctus Augusti-
nus fecisse traditur, dum æger fuit) se-
ptem psalmos penitentiæ piè reci-
tet: aut omnino aliquid precum pro vi-
ribus suis adhibeat.

Si Sacerdos, aut alicuius sacri ordinis
homo est, qui diuini Officij recitandi
lege adstrictus sit; suadebit, nè recita-
re facillè omittat, nisi vi morbi tandem
coactus, & de consilio confessarij, &
medici.

Proponet etiam ægrotanti, prout il-
lius conditio tulerit, aliquas breues ora-
tiones, quas iaculatorias dicimus; præ-
sertim è psalmorum libro sumptas, quæ
facillè in promptu sint.

Pollicebitur quoque, se pro eo in Mis-
sæ sacrificio, aliòque tempore piè ora-
turum, curaturumq; vt parochiales iti-
dem pro eo faciant. Id verò ipse omni-
no præstabit, collectam pro eo dicens,
aut saltem orans; idque frequenter pro
ægri necessitate.

Ideo denunciabit etiam populo sin-
gulis diebus Dominicis orationem pro
ægrotis parochiæ suæ.

Monebit, vt cum conualuerit, primò
ad ecclesiam veniat, vbi super eum ora-
tiones dicantur; quod in multis eccle-
sijs pij, frequentisque est instituti.

De Confessione.

HOc in primis suadebit, vt de pec-
catis confiteatur: idque maximè
studebit, vt ad generalem de tota vita
anteacta confessionem illum inducat:
proindeq; eius vtilitates, fructusq; salu-
tares breui enarrabit, quos inde capit.

Si verò æger se difficilem præbebit,
vt aut confiteri nolit, aut confessionem
longius differre velit; eius rei causam
Parochus studiosè perquiret: quæ vnde
accidat, vbi animaduertit, tunc illam
appositis rationibus amouere studebit.
siq; rectè, salutariterq; suadendo illum
à proposito deducere non potest; nè ta-
men ei confitendi tempus proroget vl-
tra quam liceat, nisi re primum cum Ar-
chiepiscopi aut eius Vicario communicata.
A medicis autem opportunè cõtendet,
vt sacris decretis, pontificiæque consti-
tutioni Pij Quinti obtemperantes, ad
illum inuisendum curandumq; non ac-
cedant post præscriptam tempus, nisi
ex confessarij scripto cognouerint, eum
de peccatis confessum esse.

Et quoniam causa, quamobrem ille
confiteri nolit, aut differat, multiplex
& varia esse potest; vtpotè, vel despera-
tio, quam ex peccatorum magnitudi-
ne, multitudineve concepit; vel affectus
alicuius peccati quod abijcere nolit; vel
accidia quædam, qua fiat, vt is laborem
se disponendi exhorrescat; vel alia gra-
uis causa, quæ eum à confitendo deter-
reat: ideo bene notos habebit locos, ra-
tiones, & argumenta suadendi, vel dis-
suadendi, prout causa tulerit, qua æger
impeditur, aut deterretur.

Quamobrem aliquod studium in ijs
libris legendis ponet Parochus, quo-
rum doctrinis methodus traditur, ad
eos qui moriuntur iuuandos.

Cum ægrum autè vel eius sponte, vel
hortatu admonitioneque sua Parochus
ad confessionem accensum viderit; tunc
ad confitendum condicet diem & horam
ei commodam, nisi tamen periculum sit
in mora: nam si morbi vis nullam dila-
tionem patitur, cum eo aget, vt confe-
ssim confiteatur. Si item eo ipso tempo-
re præparatus videbitur, eius confessio-
nem audiet: in qua si illi, vel morbo, uel
imperitia, vel timore, in enumerandis,